

pritrčila je tolpa, — kako bomo pa sedaj uravnali vožnjo po morju, ako se tečaj nekam premiče?

Kolumb je bil jeden trenotek v zadregi. To je bil kritičen trenotek, ki bi se bil utegnil neugodno končati za admirala.

Kolumb je pa le nekaj sekund čakal, potem je pa ponosno povzdignil glavo in ostro pogledal po tolpi,

— Pravi, nepremakljivi tečaj je nevidna točka, ki leži v tej smeri, kakor kaže magnetna igla, — rekel je z močnim glasom.

— Nevidna točka? — ponovili so mornarji nerazumevši ga in zmajali z glavami.

— Da nevidna in nepremakljiva točka, okrog katere se premičejo vse zvezde, ne izvzemši polarne zvezde. Da to dokažemo, naznačimo to minoto stališče polarne zvezde in začnimo zaznamovati njen odklon.

— Gospod admiral, — zaklical je Peter, — oprostite našo nevednost in malodušnost! Presrečno se zahvaljujemo za vašo pojasnila in bomo zaznamovali vašo opazovanja.

— Dobro, — odgovoril je Kolumb, — sedaj pa pojdite na svoja mesta, dragi moji!

S temi besedami je Kolumb odpustil mornarje in z Dijegom odšel v svojo kajuto.

Mornarji so se vidno popolnoma pomirili. Le semtrtja so se na krovu sešle male skupine, ki so se pogovarjale o čudovitem pojavu, a so se kmalu razšle.

Zjutraj so vsi z nepotrpežljivostjo čakali uspeha skupnega posvetovanja poveljnikov, kajti vedeli so, da so na „Pinti“ in „Nini“ bili tudi jako vznemirjeni zaradi odklona magnetne igle.

Kmalu sta prišla brata Pinsona na „Santo Mario“. Mornarji so z velikim zanimanjem gledali, kako je Kolumb, zbravši vse svoje matematične in zvezdoznanske instrumente odšel ž njima na mostič. Sprva sta Pinsona nezaupljivo poslušala pojasnila Kolumbova, a kmalu sta se prepričala, da delovanje magnetne igle ni prenehalo, če tudi se vedno odklanja proti zapadu, kajti vzrok temu odklonu je pripisovati jedino premikanju polarne zvezde.

— Sedaj, vidita, gospoda, kako je stvar. — Očividno ni nobenega uzroka bati se, da se je kompas pokvaril. Nadejam se, da storita vse, da pomirita vznemirjene duhove vajinih ljudi.

Brata Pinsona sta s pokornim spoštovanjem gledala svojega admirala, ki ima toliko znanje. Vsi njiju dvomi so se razpršili in šla sta na svoji ladiji z novim pogumom in lahko pomirila in osrčila svoje mornarje.

(Dalje sledi.)

Novice.

— »Glasbene Matice« novi dom v Vegovih ulicah je slovesno blagoslovil preč. g. frančiškanski župnik P. Hugolin

Sattner o navzočnosti društvenega odbora in učiteljskega zbora minolo nedeljo dne 1. novembra ob 1/2 12. uri dopoldne. Predsednik g. Fr. Ravnihar je imel lep nagovor. Redni pouk v novem poslopju se je pričel minoli torek. Solo obiskuje sedaj 242 gojencev. Večja slovesnost ob otvoritvi novega doma se za to sedaj ni priredila, ker „Glasbena Matica“ itak prihodnje leto slovesno praznuje 25letnico svojega obstanka in se bo tem povodom tudi praznovala otvoritev lastnega doma.

— **Velikovška »Narodna šola.«** Da je bila ta šola potrebna, kaže to, da se je za prvi razred oglasilo 80 otrok. — Uredništvo „Mira“ je razpisalo nagrado 30 kron za onega ki more priti na sled zločincem, ki so pobili okna. — Tudi se izda v posebni knjižici poročilo o slavnostih povodom otvoritve te šole. Naročila že sedaj sprejema uredništvo „Mira“.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** so poslali dalje: Na Slančevem večeru v Drvarnici v Črnomlju se je nabralo 8 gld.; podružnica v Veliki Pirešici 6 gl. 30 kr.; g. Ivan Šalpa v Sturiji iz nabiralnika 3 gld.; g. F. Špilar v Št. Petru na Pivki je nabral na praznik sv. Cirila in Metoda 4 gld. 34 kr., in sicer so darovali: gg. P. Bohinjec, ekspozit v Trnju, 80 kr., nadučitelj S. Punčuh 50 kr., Fr. Verbič, učitelj v Slavini, 50 kr., žel. uradnik Kar. Gabriel 50 kr., And. Lavrenčič 50 kr., pošiljatelj 50 kr. in več prijateljev šole 1 gld. 4 kr.; rodoljuben svečenik se je prostovoljno zavezal, odtrgati za našo družbo od svoje plače po 5 gl. na mesec. Ljubljanski šentpeterski podružnici (ženska in moška) čisti dohodek od lepe veselice dne 5 jul. v znesku 400 gld.; podružnica v Novem mestu po blagajniku g. Iv. Škerlju kot letni donesek in po nabiralnikih nabrano svoto 100 gld.; izvenakademična podružnica v Gradcu po g. blagajniku Fr. Hrašovcu 43 gld. 50 kr.; sl. uredništvo „Slovenca“ v Ljubljani zbirko 17 gld. 15 kr.; — šentjakobsko-trnovska moška podružnica v Ljubljani vkupe 105 gld. in sicer znaša: Ciril-Metodov dar 32 gld. 20 kr., dali so gg. And. Kalan in Iv. Vrhovnik po 5 gld., I. Gnezda 2 gld., dr. Fr. Lampe, kanonik I. Rozman, dr. A. Karlin, dr. I. Lesar, A. Ž. Drag, Žagar, dr. J. Debevec, J. Oblak, Jern. Bahovec, Jos. Pichler, Fr. Trtnik, Jos. Vidmar, dr. I. Žitnik, dr. J. Krek, A. Stroj. dr. Fr. Ušeničnik, Iv. Vrančič, Fr. Ferjančič po 1 gld.; R. Merčun, A. Zorec, A. Zorman, Fr. Zorman po 50 kr. in M. Mihelič 20 kr.; letnina znaša 41 gld., podpornina 24 gld. 65 kr.; trnovski Mohorjani po g. F. Ferjančiču 2 gl. 70 kr. in iz nabiralnika v trnovskem župnišču 4 gld. 45 kr.; ormoška ženska podružnica 39 gld. 15 kr.; podružnica v Braslovčah 17 gld. 33 kr.; po A. Aškercu v Škalah pri Velenju dne 22. jul. na pastoralni konferenci zbrani duhovniki dekanije škalske so zložili za velikovško šolo 23 gld., mej njimi je podaril č. gosp. Kunej, župnik ponkovski 10 gld.; č. g. Mat. Ražun, stolni kapelan v Celovcu, je poslal zbirko 187 gld. 50 kr., in sicer so poklonili gg. blagoslovci celovski mesto venca na gomilo And. Einšpielerja 100 gld., sl. posojilno in hranilno društvo v Celovcu je dalo 50 gld. in podružnica celovška je zložila 37 gld. 50 kr.; sl. notranjska posojilnica v Postojini 10 gld.; na novi maši č. g. Iv. Baloha v Ljubljani je nab. ala gdč. Lojz. Medičeva 15 gld. 11 kr. in 10 cts. z geslom: „Ljubezen dvojno vsak naj tesno druži, Bogu in domovini zvesto služi; To bodi vsakomur uzor največji!“ Po g. Jos. Žirovniku v Gorjah udnine od bledske podružnice 32 gld., iz nabiralnikov pri gg.: Peterneu 2 gld. 27 kr., F. Sekovaniču 1 gld. 14 kr., Petranu 87 kr., A. Vrhuncu 2 gld. 26 kr.; v Vintgarju 1 gld. 5 kr., g. prof. Rutar 50 kr., skupaj 40 gld. 9 kr.; podružnica na Greti 32 gld. 20 kr.; iz nabiralnika pivške podružnice 2 gl. 84 kr.; podružnica v Žužemperku po blagajniku g. H. Povšetu 55 gl. 23 1/2 kr.; gospa A. Zarnikova 14 gld., katere je nabrala na novi maši č. g. J. Smukavca v Srednji Vasi v Bohinju; ženska podružnica v Škofji Loki po gdč. M. Klunovi 23 gld.; podružnica v Selcih po g. Šliberju 18 gld. 20 kr.; G. E. P.

na Dunaju 2 gld.; podružnica za brdski okraj 76 gl. 62 kr.; podružnice v Podgradu 46 gld. 23 kr.; p. družnica na Premu 7 gld.; č. g. A. S. Tolminec kot mes. prisp. 5 gl. (Dalje sl.)

— **Mestna višja dekliška šola v Ljubljani** se svečano otvori dne 9. t. m. — Gosp. dr. Val. Krisper, advokat v Ljubljani je podaril 100 gld. za nakup knjižnice na novem zavodu. Lepa požrtovalnost.

— **Slovensko planinsko društvo** priredi dne 11. t. m. zvečer v prostorih „Narodnega doma“ zabavno-poučni večer. Predaval bode zaslužni alpinist in društveni častni član preč. g. Jakob Aljaž.

— **Zidarsko obrtno šolo** je osnovala vlada v Renčah pri Gorici. Že zdavnej bi bila taka šola potrebna tudi na Kranjskem.

— **Novo poštno poslopje** je dograjeno in poštni in brzojavni urad se preselita prihodnje dni v svoje nove prostore. Z ozirom na želje opetovano izražene od trgovcev in obrtnikov v Ljubljani, napravi se na novi pošti tudi centrala za telefon.

— **Nemški viteški red v Ljubljani.** Prihodnjo spomlad se prezidajo nekateri prostori v Križankih in prirede za odgojišče kandidatov nemškega reda. Za sedaj se bode jeseni l. 1897. začelo z osmimi gojenci, ko se pa enkrat izseli iz Križank okrajno sodišče, se bode zavod razširil.

— **Vipavska vinarska zadruga** se namereva preosnovati v kmetijsko zadrugo. Dotični občni zbor bo imela zadruga dne 8. nov. t. l.

— **Zgradbo topničarske vojašnice v Ljubljani** je občinski svet v svoji zadnji seji oddal s avbeni družbi „Union“ z Dunaja za 515.000 gld. Nova vojašnica bo stala ob Dunajski cesti za sv. Krištofom in jo je dograditi pravočasno tako, da se bode 1. avg. 1898. lahko izročila svojemu namenu.

— **Požar je uničil** posestniku Blažu Možini iz Žiberž v pol. okraju logaškem dne 25. okt. kozolec s krmo in gospodarskim orodjem vred. Škode je 1500 gld. Zavarovan je bil pogorelec za 300 gld. Zažgali so otroci.

— **Tatu zasačila** sta dne 23. okt. zvečer ob 10. uri v svoji izbi zakonska Jožef in Jovana Šusteršič v Semičici pri Medvodah. Hotel je ulomiti v skrinjo, v kateri je bilo 1000 gld. spravljanih. Tatu, nekega 20letnega fanta so prijeli in izročili sodišču.

— **Tatovi biciklov** se prav množe. Te dni se je pripetil letos že 4. slučaj v Ljubljani, da je bil ukraden bicikel. Zmankal je bicikel zidarskemu mojstru Acceto. Bicikel je bil vreden 200 gld. Za tatu se ne ve. G. solicatorju Kronabethvoglu je bil ukraden bicikel iz veže v kavarni „Evropa“. Tatu že imajo v osebi bivšega trgovskega pomočnika Trafenika, ki je popihal z bicikljem proti Celju, a so ga ondu prijeli.

— **Srečnega se more zvati** pri izvoščeku g. Turku ml. v Ljubljani službujoči voznik, ki je minolo nedeljo zvečer zgubil po mestu vozeč listnico z 475 gld. Ko je opazil nesrečo, je šel po poti, po kateri je vozil, iskat zgubljeni denar. Sreča mu je bila mila in je listnico našel z vso vsebino ob mesarskem mostu v blatu.

— **Obesil se je** v vasi Borje pri Kolovratu okraj listijski dne 30. oktobra po noči 28letni Ciril Udovič. Našli so visečega na vezanem kozolcu. Uzrok samomoru ni znan.

— **Pogorela zaloga pavole.** V Bombaju je pogorelo veliko skladišče, v katerem je bilo 35000 bal pavole.

— **Število zdravnikov na Ruskem.** V Rusiji ki šteje 110 milijonov duš, je znašalo l. 1890 število zdravnikov 18.334, to je približno na 6000 oseb en zdravnik. V Nemčiji pride en zdravnik na 3000, v Franciji na 1800, na Angleskem na 1600 prebivalcev. V glavnih in večjih mestih pride povprečno po en zdravnik na 270 prebivalcev na deželi pa tudi še-le na 9000 in celo 12000 oseb.

— **Dvojni samomor.** Posestnika prodajalnice za ženske plašče Herman in Mahna Wahl v Erfurtu sta se ustrelila v svoji prodajalnici. Povod samomoru so veliki dolgovi.

— **Apanaža italijanskega prestolonaslednika.** Kralj italijanski je dovolil iz svoje blagajnice prestolonasledniku letno apanažo 700 000 lir.

— **Nepošten trgovski pomočnik.** Iz Curiha je pobegnil 24letni trgovski pomočnik Albin Pfeilschmidt, ko je poprej z dvema ponarejenima čekoma nekoga osleparil za 32.000 frankov.

— **Poskušena goljufija.** Te dni je na Dunaju k bogati Mariji Stodolovski prinesel postrešček pismo s podpisom podžupana dr. Luegerja. V njem jo dr. Lueger prosi, da posodi 6000 gld. za volilne agitacije. Pismo je imelo tudi pritisek s štampljo, na katerem je bil mestni grb. Lueger prosi gospo, naj ničesar ne pove. Gospa je dvomila, če je pismo zares od Luegerja. Šla je k Luegerju samem, in podžupan je izjavil da je vse sleparija. Policija je dognala, da je na ta način trgovski agent Kramar hotel gospo oslepariti.

— **Ponesrečeni delavci.** Minoli teden se je hotela pred novozgrajenim gimnazijskim poslopjem v Prahatici fotografovati skupina delavcev. V ta namen je 28 delavcev zlezlo na lahek oder, ki je bil napravljen za napravo napisov. Ta oder se je vlomil in vsi delavci so pali na tla in nekateri se močno poškodovali.

— **Knez Russ v boju z lovskimi tatovi.** Knez Russ je te dni zadel na lovu na lovske tatove. Jednega lovskega tatu je knežev lovec ustrelil, drugi lovski tat je kneza obstrelil.

— **Okradena krčmarica.** Krčmarici „Pri zvezdi“ v Hallu na Tirolskem je ukradenih hranilničnih knjižic in vrednostnih papirjev za dva milijona goldinarjev.

— **Samomor bankirja.** V Rimu se je te dni ustrelil bankir Gattoni, ki je na borzi jako mnogo izgubil.

— **Čez jedno leto zaprli.** Lani je uradnik ogerske deželne hipotečne banke za male posestnike Heller osleparil za 196.000 s ponarejenimi zastavnimi pismi, potem pa pobegnil. Te dni so ga prijeli v Monakovem. Pri sebi je imel še 12.000 kron. Poleg tega si je ob Starnberskem jezeru bil kupil vilo za 10.000 mark.

— **Štrajk.** V arzenalu v Carigradu ustavili so delo vsi civilni delavci, ker že dolgo niso dobili nobene plače.

— **Surov soprog.** Krojač Beranek je vrgel na Dunaju v svojo ženo likalno železo. Zlomil jej je s tem več reber. Potem jo je še z železom udaril po glavi. Ženo so odnesli v bolnico. Beranek bi že dolgo rad odgnal ženo s katero ima dva otroke, ker ima znanje z neko drugo deklico. Beranek je sedaj pobegnil.

— **Tridesetletno romanje nekega pisma.** Redko je, da bi pismo prišlo še-le čez trideset let adresatu v roke. Neki danski mornar, ki je te dni došel iz Islandije v Kopenhagen, dobil je po pošti pismo, ki se je iz nekega danskega mesta odposlalo l. 1866. Pismo ki je došlo popolnoma nepoškodovano adresovano je bilo v švedsko mesto Gothenburg, kjer je adresat takrat bival; došlo je pa po odpotovanji mornarja tekom tridesetih let ter romalo od kraja do kraja, dokler ni sedaj našlo adresata. Kot posebnost je še omeniti, da je žena mornarjeva, ki je pismo oddala kot mlado dekle, bila sedaj pri njegovem sprejemu navzoča.

— **Veliko poneverjenje.** Zaprli so na Dunaju sodruga tvrdke Orsbach & Fulter, Bogumila Tullerja, ki je poneveril 80 000 mark. Ta denar bi bil imel za neko delniško družbo, kateri omenjeno tvrdko zastopa, vložiti v kreditno banko.

— **Italijanski ropar Tiburzi.** Žandarji so ustrelili zloglasnega italijanskega roparja Tiburzija. On je jeden poslednjih roparjev, katerih je nekdanj bilo toliko v Italiji. 1872 l. je bil obsojen zaradi umora v dosmrtno prisilno delo. Bežal

je iz neke soline 1874. leta in ga niso mogli najti, da si je bilo razpisano 10 000 gld. na njegovo glavo. Živel je v gozdih in se je norčeval iz oblastij, ki so izdale proti njemu 17 povelj, da se ima zapreti. Ljudje so ga varovali pred policijo iz strahu, da se ne maščuje. Nosili so mu živež v gozde in mu naznanjevali, kje ga iščejo. Zadnji čas ni ropal. Živel se je od davka, ki so mu ga plačevali posestniki, da jih ni oropal. Take posestnike je potem s svojimi roparskimi tovariši varoval pred drugimi roparji. Državni pravdnik v Viterlu je trdil pri neki obravnavi, da je v njegovem kraju varnost za življenje večja, kar se je ondu naselil Tiburzi. Nedavno našli so orožniki Tiburzija in jednega njegovih tovarišev v koči nekega drvarja v gozdu. Roparja sta se jim uprla. Tiburzija so v boji orožniki ustrelili, njegov tovariš je ubežal. Drvarja, pri katerem so roparja našli, so zaprli. Orožnikom se je že izplačalo 10.000 gld., razpisanih na Tiburzijevo glavo.

— **Velika povodenj** je bila koncem minolega tedna na Francoskem. Reka Sellakva je bila prestopila svoje bregove. V nekaterih vaseh morali so ljudje bežati v prvo nadstropje hiš in so jim na ladijah privražali živež in dajali ga skozi okna. V Bourgesu je bilo polovica mesta pod vodo. Ljudje so bežali iz hiš. Voda je naredila več kilometrov dolgo jezero.

— **Obsojena morilca.** V Parizu je sodišče obsodilo nekega Auberla v dosmrtno prisilno delo in nekega Duhoisa v triletno ječo, ker sta ubila nabiralca znamk Delahaissa, da sta ga oropala za izredno veliko zbirko redkih znamk. Obsojena sta tudi, da morata povrniti ukradene znamke.

— **Medved.** Okrog Zaluševce na Hrvatskem se klati velik medved, ki je raztrgal že več goved. Ko pade sneg, da ga bode moč slediti, bode velik lov na medveda.

— **Maščevalec svojega očeta.** V Vuloševcu na Hrvatskem se je neki Janez Relić pred nekaterimi leti v drugič oženil. Od svoje prve žene je imel sina Petra. Druga žena Stana se je zaljubila v soseda Vasa Bučiča. Posrečilo se jej je z raznimi spletkami, da je od sebe spravila soproga in paststerka, ki sta se preselila k bratu oziroma striju v Kinjačo. Bučič, ki je oženjen, je pustil svojo ženo in se preselil k Stani, s katero je živel v divjem zakonu. Dne 18. oktobra je nekdo ustrelil v sobo, v kateri sta spala. Strel je poškodoval Stano v desne prsi in roko, Bučiča v levo roko. Žandarji, katerim se je dogodek naznanil, zasledovali so stopinje bosega človeka do Kinjače in sicer do hiše, v kateri sta Relića sedaj stanovala. Dognalo se je, da Peter Relić tedaj ni spal doma in žandarji so ga prijeli, ker je sumljiv, da je skušal usmrtiti mačeho in njenega ljubljence.

— **Zdravo spanje.** V Berlinu je zaspala te dni neka dekla Ana Stahl, ki se osem dnij ni vzbudila. Ta čas so jo odnesli v bolnico, kjer so jo umetno hranili. Ko se je prebudila, bila je popolnoma zdrava.

— **Samomor bankirja.** Glavni blagajnik bavarske hipotečne banke Klocker se je ustrelil. Pokazalo se je, da je velike svote poneveril.

— **Veliki viharji** bili so koncem minolega tedna na portugalskem obrežju. Neka ribiška ladija s 14 ljudmi se je potopila.

— **Anarhistični napad.** V Parizu je te dni kuhar brez službe Leynerie streljal na dva policista in ju malo poškodoval. Ko so ga zaprli, je rekel, da je anarhist. Dognalo se je, da je Leynerie mnogo občeval z anarhisti, čital samo anarhistične liste. Policija sodi, da je vsled tega čitanja se mu nekoliko pamet zmešala. V ječi je jako vesel in vedno poje.

Loterijske srečke.

V Brnu dne 4. nov. t. l.: 37, 9, 36, 33, 46.

Na Dunaji dne 31. okt. t. l.: 54, 79, 83, 4, 45.

V Gradci dne 31. okt. t. l.: 73, 31, 90, 26, 52.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 31. okt. 1896. Pšenica gld. 7 80 kr., rž gld. 6 — kr., ječmen gld. 5 50 kr., oves gld. 6 50 kr., ajda gld. 8 — kr., proso gld. 6 — kr., turšica gld. 5 20 kr., leča gld. 10 — kr., grah gld. 10 — kr., fižol gld. 10 — kr., (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje za leto 1896. osem cesar Frančišek-Jožefovih ustanov po 25 gold. za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici do 23. novembra t. l. in priloži naj se jim od župnijskega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj kak obrt samostojno (na svojo roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog. (1)

V Ljubljani, dne 3. novembra 1896.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Velika 50 krajcarska loterija v Inomostu.

Jutri žrebanje.

Glavni dobitek

(6)

75.000

kron

v gotovini z 20% odbitka.

Srečke á 50 kr. priporoča J. C. Mayer, bankir v Ljubljani.